

ACORD

ÎNTRE

GUVERNUL ROMÂNIEI

ȘI

GUVERNUL REPUBLICII LETONIA

PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA

RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR

Guvernul României și Guvernul Republicii Letonia denumite în cele ce urmează "Părțile Contractante"

Dorind să intensifice cooperarea economică în avantajul reciproc al ambelor state,

Intenționând să creeze și să mențină condiții favorabile pentru investițiile investitorilor statului unei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante,

Recunoscând necesitatea promovării și protejării investițiilor străine în scopul creșterii prosperității economice a ambelor state,

Au convenit cele ce urmează :

ARTICOLUL 1

DEFINIȚII

În sensul acestui Acord:

(1) Termenul "investitor" se referă în legătură cu fiecare Parte Contractantă, la următorii subiecți care efectuează investiții pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante :

- În ceea ce privește România:

a) "persoană fizică" înseamnă un cetățean, în conformitate cu legislația României;

b) "persoană juridică" înseamnă entități juridice, incluzând societăți comerciale, corporații, asociații de afaceri și alte organizații care sunt constituite sau altfel organizate, în mod corespunzător, în conformitate cu legea din România și care își au sediul precum și activitățile economice efective pe teritoriul României.

-În ceea ce privește Republica Letonia:

a) "persoană fizică" înseamnă un cetățean sau necetățean, în conformitate cu legislația Republicii Letonia;

b) "persoană juridică" înseamnă orice entitate înregistrată sau constituită în conformitate cu legislația Republicii Letonia.

(2) Termenul "investiții" va însemna orice fel de active investite de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legile și reglementările legale ale statului acesteia din urmă, și va include în special, dar nu exclusiv :

a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și orice alte drepturi reale, cum ar fi servituți, ipoteci, drepturi de retenție, gajuri;

b) acțiuni, părți sociale sau orice alt fel de participare la societăți comerciale;

c) drepturi de creanță sau orice alte drepturi privind prestații care au o valoare economică;

d) drepturi de proprietate intelectuală cum sunt drepturi de autor, brevete, desene sau modele industriale, mărci de comerț sau de serviciu, nume comerciale, know-how și fond comercial, precum și orice alte drepturi similare recunoscute de legile naționale ale Părților Contractante;

e) concesiuni de drept public, incluzând concesiuni privind prospectarea, extracția sau exploatarea resurselor naturale, precum și toate celelalte drepturi acordate prin lege, prin contract sau prin hotărârea autorităților, în conformitate cu legea.

Nici o modificare a formei în care sunt investite sau reinvestite activele nu va afecta caracterul lor de investiție.

(3) Termenul "venituri" înseamnă sumele produse de o investiție și include, în special, dar nu exclusiv, profituri, dividende, dobânzi, câștiguri de capital, redevențe, management și asistență tehnică sau alte onorarii, indiferent de forma în care este plătit venitul.

(4) Termenul "teritoriu" înseamnă:

- În ceea ce privește România, teritoriul României, inclusiv marea teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă asupra cărora România își exercită jurisdicția, respectiv drepturile suverane în concordanță cu propria legislație și dreptul internațional.

- În ceea ce privește Republica Letonia, teritoriul Republicii Letonia inclusiv marea teritorială precum și orice zonă maritimă asupra căreia Letonia exercită, în conformitate cu dreptul internațional, drepturi suverane privind fundul mării și subsolul și resursele naturale ale acestor zone.

ARTICOLUL 2

PROMOVARE, ADMITERE

(1) Fiecare Parte Contractantă va promova, pe cât posibil, investițiile efectuate pe teritoriul statului său de către investitorii celeilalte Părți Contractante și va admite aceste investiții în conformitate cu legile și reglementările naționale legale.

(2) Dacă o Parte Contractantă a admis o investiție pe teritoriul statului său, ea va acorda, pe bază nediscriminatorie, în conformitate cu legile și reglementările naționale legale, autorizațiile necesare în legătură cu acea investiție, inclusiv autorizațiile pentru angajarea de personal de conducere și tehnic, la alegere, indiferent de cetățenie.

ARTICOLUL 3

PROTEJARE, TRATAMENT

(1) Fiecare Parte Contractantă va proteja pe teritoriul statului său investițiile efectuate, în conformitate cu legile și reglementările naționale legale, de către investitorii celeilalte Părți Contractante și nu va afecta, prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii, managementul, întreținerea, folosința, posesia, extinderea, vânzarea sau lichidarea acestor investiții. În special, fiecare Parte Contractantă

sau autoritățile sale competente va elibera autorizațiile necesare menționate la Articolul 2, alineatul (2) din acest Acord.

(2) Fiecare Parte Contractantă va asigura un tratament just și echitabil pe teritoriul statului său investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante. Acest tratament nu va fi mai puțin favorabil decât cel acordat de fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul statului său de investitorii proprii sau decât cel acordat de fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul statului său de către investitorii oricărui stat terț, dacă acest din urmă tratament este mai favorabil.

(3) Tratamentul națiunii celei mai favorizate nu va fi interpretat ca obligație a unei Părți Contractante de a extinde asupra investitorilor și investițiilor celeilalte Părți Contractante avantajele rezultate din orice uniune vamală sau economică existentă sau viitoare, zonă de comerț liber sau organizație economică regională, la care oricare din Părțile Contractante este sau devine membru. Acest tratament nu se va referi nici la avantajele pe care oricare Parte Contractantă le acordă investitorilor unui stat terț în virtutea unui acord de evitare a dublei impuneri sau altor acorduri pe bază de reciprocitate referitoare la impozite.

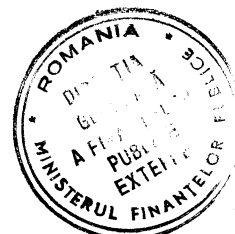
ARTICOLUL 4

TRANSFERUL LIBER

(1) Fiecare Parte Contractantă pe teritoriul statului căruia s-au efectuat investiții de către investitorii celeilalte Părți Contractante va permite acelor investitori transferul liber al plăților în legătură cu aceste investiții, în special al :

- a) veniturilor conform Articolului 1, alineatul (3) din acest Acord;
- b) sumelor provenind din împrumuturi contractate sau alte obligații contractuale asumate pentru investiție ;
- c) sumelor provenind din vânzarea totală sau parțială, înstrăinarea sau lichidarea unei investiții .

Transferurile se vor efectua fără întârziere, în valută convertibilă.

(2) Dacă nu s-a convenit altfel cu investitorul, transferurile se vor efectua, în conformitate cu legile și reglementările naționale legale în vigoare ale Părții Contractante pe teritoriul statului căruia s-a efectuat investiția, la cursul de schimb aplicabil la data transferului.

ARTICOLUL 5

DEPOSEDARE, DESPĂGUBIRE

(1) Niciuna din Părțile Contractante nu va lua, fie direct, fie indirect, măsuri de expropriere, naționalizare sau orice alte măsuri având aceeași natură sau același efect împotriva investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante, decât dacă măsurile sunt luate în interes public așa cum este stabilit prin lege, pe o bază nediscriminatorie și în conformitate cu procedura legală și cu condiția să fie luate prin acordarea unei despăgubiri efective și adecvate. Cuantumul despăgubirii, inclusiv dobânda, se va stabili într-o valută convertibilă și se va plăti fără întârziere investitorului îndreptățit să o primească. Sumele rezultate vor fi în mod liber și prompt transferabile.

(2) Investitorii unei Părți Contractante ale căror investiții au suferit daune datorită războiului sau oricărui alt conflict armat, revoluției, stării de urgență sau rebeliunii, care au avut loc pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, vor beneficia, din partea acesteia din urmă, de un tratament în conformitate cu Articolul 3, alineatul (2) din acest Acord. Ei vor fi îndreptățiți, în toate cazurile, la despăgubiri.

ARTICOLUL 6

INVESTIȚII ANTERIOARE ACORDULUI

Prezentul Acord se va aplica investițiilor efectuate pe teritoriul statului unei Părți Contractante, în conformitate cu legile și reglementările naționale legale, de investitorii celeilalte Părți Contractante, fie anterior, fie după intrarea în vigoare a acestui Acord. Totuși, Acordul nu se va aplica în cazul diferendelor care au apărut înainte de intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 7**ALTE OBLIGAȚII**

(1) Dacă legislația națională a oricărei Părți Contractante îndreptățește investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de acest Acord, respectiva legislație va prevala asupra acestui Acord, în măsura în care este mai favorabilă.

(2) Fiecare Parte Contractantă va respecta orice alte obligații pe care și le-a asumat privind investițiile efectuate pe teritoriul statului său de investitorii celeilalte Părți Contractante.

ARTICOLUL 8**PRINCIPIUL SUBROGĂRII**

Dacă oricare Parte Contractantă sau agenția desemnată de aceasta face plăți unuia dintre investitorii săi pe baza unei garanții financiare împotriva riscurilor necomerciale pe care a acordat-o în legătură cu o investiție de pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante, aceasta din urmă va recunoaște, în virtutea principiului subrogării, transferul oricărui drept sau titlu al acestui investitor către prima Parte Contractantă sau agenția desemnată de aceasta. Cealaltă Parte Contractantă va fi îndreptățită să deducă impozitele și celelalte obligații cu caracter public datorate și plătibile de către investitor.

ARTICOLUL 9**SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR
ÎNTRU O PARTE CONTRACTANTĂ ȘI UN INVESTITOR
AL CELEILALTE PĂRȚI CONTRACTANTE**

(1) În scopul soluționării diferendelor privind investițiile între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante, vor avea loc consultări între părțile interesate în vederea soluționării cazului, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

(2) Dacă aceste consultări nu conduc la o soluție în termen de șase luni de la data cererii de soluționare, investitorul poate supune diferendul, la alegerea sa, spre soluționare la:

a) instanța judecătorească competentă a Părții Contractante pe teritoriul statului căruia s-a efectuat investiția ; sau

b) Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (ICSID), înființat ca urmare a Convenției pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții între State și Persoane ale altor State, deschisă spre semnare la Washington la 18 martie 1965 ; sau

c) un tribunal arbitral ad-hoc care, dacă nu s-a convenit altfel între părțile la diferend, va fi constituit în conformitate cu Regulamentul de arbitraj al Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL) .

(3) Fiecare Parte Contractantă consimte prin aceasta să supună diferendele privind investițiile concilierii sau arbitrajului internațional.

(4) Partea Contractantă care este parte la diferend nu va invoca niciodată, pe durata procedurilor privind diferendele legate de investiții, ca apărare, imunitatea sa sau faptul că investitorul a primit o despăgubire în cadrul unui contract de asigurare acoperind integral sau parțial prejudiciul ori dauna suferită.

ARTICOLUL 10

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR ÎNTRU PĂRȚILE CONTRACTANTE

(1) Diferendele între Părțile Contractante privind interpretarea sau aplicarea prevederilor acestui Acord vor fi soluționate pe căi diplomatice.

(2) Dacă cele două Părți Contractante nu pot ajunge la o înțelegere în termen de douăsprezece luni de la declanșarea diferendului între ele, acesta, la cererea oricărei Părți Contractante, se va supune unui tribunal arbitral compus din trei membri. Fiecare Parte Contractantă va numi un arbitru, iar acești doi arbitri vor desemna un președinte care va fi cetățean al unui stat terț.

(3) Dacă una din Părțile Contractante nu a numit propriul arbitru și nu a dat curs invitației celeilalte Părți Contractante să facă numirea în termen de două luni, arbitrul va fi numit, la cererea acelei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

(4) Dacă ambii arbitri nu pot ajunge la o înțelegere privind alegerea președintelui în termen de două luni după numirea lor, acesta va fi numit, la cererea oricărei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

(5) Dacă, în cazurile specificate în alineatele (3) și (4) ale acestui Articol, Președintele Curții Internaționale de Justiție este împiedicat să își îndeplinească funcția sau dacă este cetățean al statului uneia din Părțile Contractante, numirea se va face de către Vicepreședinte, și dacă acesta din urmă este împiedicat sau dacă este cetățean al statului uneia din Părțile Contractante, numirea se va face de către judecătorul cu cea mai înaltă funcție din cadrul Curții, care nu este cetățean al statului uneia din Părțile Contractante.

(6) Sub rezerva altor dispoziții date de Părțile Contractante, tribunalul își va stabili propria procedură.

(7) Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile arbitrilor pe care l-a numit și ale reprezentării sale în procedurile arbitrale. Cheltuielile pentru președinte și celelalte cheltuieli vor fi suportate în părți egale de către Părțile Contractante.

(8) Sentințele tribunalului sunt definitive și obligatorii pentru fiecare Parte Contractantă.

ARTICOLUL 11

PREVEDERI FINALE

(1) Prezentul Acord va intra în vigoare la treizeci de zile de la data ultimei notificări la care Părțile Contractante își vor fi comunicat reciproc îndeplinirea cerințelor legale interne pentru intrarea în vigoare a acestui Acord. El va rămâne în vigoare pe o perioadă inițială de zece ani. Dacă o notificare oficială de denunțare nu este transmisă cu șase luni înainte de expirarea acestui termen, Acordul va fi considerat ca reînnoit, în aceleași condiții, pentru noi perioade de zece ani.

(2) În cazul unei notificări oficiale de denunțare a prezentului Acord, prevederile Articolelor de la 1 la 10 vor continua să fie în vigoare pentru o perioadă de încă zece ani pentru investițiile efectuate înainte de a se transmite notificarea oficială.

Drept pentru care, subsemnații, pe deplin autorizați de către guvernele lor, au semnat acest Acord.

Semnat la Riga, în ziua de 27 NOIEMBRIE 2001, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, letonă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe în interpretare, textul în limba engleză va prevala.

PENTRU GUVERNUL
ROMÂNIEI

Leonard Cazan

.....
Gheorghe Romeo Leonard CAZAN

.....
Ministrul Dezvoltării și Prognozei

PENTRU GUVERNUL
REPUBLICII LETONIA

Aigars Kalvītis

.....
Aigars KALVITIS

.....
Ministrul Economiei

Conform cu originalul

FR

